

Geleneksel Gıdaların Orjininin Belirlenmesinde Dikkate Alınacak Kriterler

Kadriye Şahin

Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü, Ankara
sahinkadriye@gmail.com

Özet

Avrupa Birliği (AB) geleneksel gıda ürünlerini yasal olarak korumak, böylece haksız rekabeti, tüketicinin yanlış bilgilendirilmesini önlemek ve geleneksel gıdaların sağladığı ekonomik getiriyi, gıdanın ait olduğu yöreye kazandırmak amacıyla bir dizi yasal önlem almıştır. Türkiye'de AB ile bütünleşme süreci içerisinde benzer yasaları adapte etmiş ve bu konuda Türk Patent Enstitüsünü yetkili kılmıştır. Ancak, uygulamada geleneksel gıdaların orjinini/kalitesini belirlenmesine dair kriterler ve metodoloji yoktur. Bu durum, geleneksel bir gıdanın tescili esnasında problemlere neden olabilmektedir (aynı ürünü birbirine komşu iki toplumun birden sahip çıkması gibi). Bu çalışmada, ayrıca, geleneksel bir gıdanın orjininin belirlenmesinde göz önüne alınacak kriterler ve bu kriterlerin uygulanması gıda antropolojisi yaklaşımı ile ele alınacak ve tartışmaya sunulacaktır. Hem geleneksel bir gıdanın ait olduğu kültür ve coğrafyanın sınırı, bilinen fiziki ve siyasi haritalardan farklı bir durum göstermesi hem de geleneksel gıdalar ve onları yaratan kültürler arasında organik bir ilişkinin varlığı (örneğin, geleneksel gıdaların hazırlanmasındaki inançlar, söylenceler, geleneksel gıdanın sosyal yaşantıdaki fonksiyonu gibi), bu konuyu doğal olarak Gıda Antropolojisinin de çalışma konusu haline getirmektedir. Geleneksel ürünlerin belirlenmesinin önemi bu konuda izlenecek yol ve dikkate alınacak kriterler ile Antropolojinin bu alana olacak katkısı kısaca burada ele alınacaktır.

Anahtar kelimeler: Geleneksel gıda, Avrupa birliği

Türkiye 10. Gıda Kongresi; 21-23 Mayıs 2008, Erzurum